

**LATVIJAS REPUBLIKA
VENTSPILS NOVADA DOME**

Reg.Nr.90000052035, Skolas iela 4, Ventspils , LV-3601, tālr. 63629450, e-pasts info@ventspilsnd.lv,
www.ventspilsnovads.lv

**SAISTOŠIE NOTEIKUMI
Ventspils novadā**

2024.gada 30.maija

12

Nr._____

(protokols Nr.52, 3.§)

(precizēti ar Ventspils novada domes
27.06.2024. lēmumu, protokols Nr.53, 3.§)

Par pabalstiem audžuģimenei Ventspils novadā

*Ministru kabineta 2018.gada 26.jūnija noteikumu Nr.354
„Audžuģimenes noteikumi” 78.punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Saistošie noteikumi (turpmāk – Noteikumi) nosaka Ventspils novada pašvaldības (turpmāk – pašvaldība) pabalstu audžuģimenēm veidus, apmēru un izmaksāšanas kārtību.
2. No pašvaldības budžeta izmaksājamo pabalstu piešķiršanas audžuģimenei mērķis ir bērna pamatvajadzību nodrošināšana.
3. Pabalstu ir tiesīga saņemt audžuģimene par bērniem, kuri ievietoti audžuģimenē, pamatojoties uz pašvaldības iestādes „Ventspils novada bāriņtiesa” (turpmāk – Bāriņtiesa) lēmumu, un kura ar Sociālo dienestu ir noslēgusi līgumu par bērna ievietošanu audžuģimenē (turpmāk – Līgums).
4. Pabalstus izmaksā pašvaldības iestāde „Ventspils novada Sociālais dienests” (reģistrācijas Nr.90009236485; turpmāk – Sociālais dienests), neizvērtējot aizbildņa vai audžuģimenes ienākumus un materiālo stāvokli.
5. Audžuģimenei piešķiramie pabalsti:
 - 5.1. ikmēneša pabalsts audžuģimenē ievietotā bērna uzturam;
 - 5.2. ikgadējs pabalsts bērna apgērba un mīkstā inventāra iegādei.

II. Ikmēneša pabalsts audžuģimenē ievietotā bērna uzturam

7. Pašvaldības ikmēneša pabalsts uzturam audžuģimenē ievietota bērna uzturēšanai ir:
 - 7.1. 35 procenti apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas par bērnu vecumā līdz septiņu gadu sasniegšanai;
 - 7.2. 45 procenti apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas par bērnu vecumā no septiņiem gadiem līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai.
8. Sociālais dienests pabalsta audžuģimenē ievietota bērna uzturēšanai maksājumu veic katru kalendāro mēnesi līdz mēneša 15.datumam atbilstoši noslēgtā Līguma nosacījumiem.
9. Pabalstu bērna uzturam aprēķina un maksā, sākot ar dienu, kad bērns ievietots audžuģimenē, līdz dienai, kad bērna uzturēšanās audžuģimenē izbeigta saskaņā ar Bāriņtiesas lēmumu, vai beidzies Līguma darbības termiņš, vai arī līdz dienai, kad bērns sasniedzis pilngadību. Pabalstu

par nepilnu mēnesi izmaksā proporcionāli audžuģimenē pavadītam dienu skaitam attiecīgajā mēnesī.

III. Ikgadējs pabalsts bērna apģērba un mīkstā inventāra iegādei

10. Audžuģimene par katru ģimenē ievietoto bērnu saņem ikgadēju pabalstu bērna apģērba un mīkstā inventāra iegādei 20 procenti apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas.
11. Pabalstu bērna apģērba un mīkstā inventāra iegādei izmaksā viena mēneša laikā pēc Līguma noslēgšanas dienas un katra nākamā kalendārā gada augusta mēnesī līdz mēneša 15. datumam.
12. Ja bērna uzturēšanās audžuģimenē ir pārtraukta vai izbeigta, par pašvaldības piešķirtā pabalsta līdzekļiem audžuģimenes iegādātais apģērbs, apavi, rotāļlietas, mīkstais inventārs un citas lietas paliek bērna lietojumā un izmantojamās viņa vajadzībām.

IV. Pabalsta izmaksāšanas un atmaksāšanas kārtība

13. Pabalstu izmaksā, pārskaitot uz audžuģimenes vecāka, ar kuru noslēgts Līgums, norādīto personas konta numuru kredītiestādē vai pasta norēķinu sistēmas kontu.
14. Iestājoties Noteikumu 9.punktā neminētiem apstākļiem, kas varētu būt par pamatu pabalsta bērna uzturam izmaksas pārtraukšanai, pabalsta saņēmējam ir pienākums ne vēlāk, kā 3 darbdienu laikā pēc šo apstākļu iestāšanās dienas par to informēt Ventspils novada pašvaldību, iesniedzot šai iestādei attiecīgu rakstveida paziņojumu (adrese: Skolas iela 4, Ventspils, LV-3600) vai nosūtot to elektroniskā pastā (oficiālā elektroniskā adrese: info@ventsplnsnd.lv). Prasības paziņot, ka zuduši apstākļi pabalsta audžuģimenē ievietota bērna uzturam un pabalsta bērna apģērba un mīkstā inventāra iegādei izmaksāšanai, neievērošana neietekmē pabalstu saņēmušās personas pienākumu atmaksāt Sociālajam dienestam nepamatoti saņemto pabalstu.

V. Noslēguma jautājums

15. Atzīt par spēku zaudējušiem Ventspils novada domes 2019.gada 30.maija saistošos noteikumus Nr.2 „Par pašvaldības palīdzību audžuģimenei”.

Ventspils novada domes priekšsēdētājs

A.Mucenieks

**LATVIJAS REPUBLIKA
VENTSPILS NOVADA DOME**

Reg.Nr.90000052035, Skolas iela 4, Ventspils , LV-3601, tālr. 63629450, e-pasts info@ventspilsnd.lv,
www.ventspilsnovads.lv

Ventspils novads

Paskaidrojuma raksts

**Ventspils novada domes 2024.gada 30.maija saistošajiem noteikumiem Nr.12
„Par pabalstiem audžuģimenei Ventspils novadā”**

1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	Pašvaldību likuma pārejas noteikumu 6.punktā noteikts pašvaldības lēmējinstīcijas pienākums izvērtēt uz likuma „Par pašvaldībām”, kas zaudēja spēku 2023.gada 1.janvārī, normu pamata izdoto saistošo noteikumu atbilstību šim likumam un izdot jaunus saistošos noteikumus atbilstoši šajā likumā ietvertajam pilnvarojumam. Līdz jaunu saistošo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2024.gada 30.jūnijam piemērojami uz likuma „Par pašvaldībām” normu pamata izdotie saistošie noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar Pašvaldību likumu. Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 9.panta piektā daļa paredz, ka gadījumā, ja spēku zaudē normatīvā akta izdošanas tiesiskais pamats (augstākā juridiska spēka tiesību norma, uz kuras pamata izdots cits normatīvais akts), tad spēku zaudē arī uz šā pamata izdotais normatīvais akts vai tā daļa. Ventspils novada dome, veicot likuma „Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 8.punktā noteiktās autonomās funkcijas par bērnu personisko un mantisko tiesību un interešu aizsardzību izpildi, saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 43.panta trešo daļu ir izdevusi 2019.gada 30.maija saistošos noteikumus Nr.2 „Par pašvaldības palīdzību audžuģimenei” (turpmāk – Noteikumi Nr.2). Atbilstoši Pašvaldību likuma 44.panta otrās daļas nosacījumiem, dome var pieņemt saistošos noteikumus, lai pildītu gan pašvaldības autonomās funkcijas, gan brīvprātīgo iniciatīvu īstenošanai. Pašvaldību autonomā kompetencē arī turpmāk ietilpst bērnu un aizgādnībā esošo personu tiesību un interešu aizsardzība, kā to nosaka Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 11.punkts, un Ventspils novada pašvaldība (turpmāk – Pašvaldība) īsteno brīvprātīgās iniciatīvas, kas vērstas uz Bērnu tiesību aizsardzības likuma 36.panta otrajā daļā paredzēto uzdevumu izpildi, proti, palīdzības sniegšanu audžuģimenēm, to starpā līdzekļu nodrošināšana tajās ievietoto bērnu uzturam. No attiecīgā valsts pārvaldes uzdevuma izrietošo pienākumu izpilde ir Ventspils novada domes izveidotās iestādes „Ventspils novada Sociālais dienests” (turpmāk – Sociālais dienests) kompetences jautājums. Saistošo noteikumu „Par pabalstiem audžuģimenēm Ventspils novadā” (turpmāk – Saistošie noteikumi) izdošana nepieciešama, lai noteiktu Sociālā dienesta izmaksājamo pabalstu audžuģimenēm Ventspils novadā apmēru un izmaksas kārtību. Nemot vērā audžuģimenēm bērnu uzturēšanas izdevumu segšanai sniedzamā materiālā atbalsta nozīmi pastāvīgi pieaugošās dzīves dārdzības
---	---

	apstākļos, Saistošajos noteikumos, atšķirībā no spēkā esošo Noteikumu Nr.2 regulējuma, paredzēts lielāks pabalsta apmērs audžuģimenē ievietotā bērnu uzturam un apgērba un mīksta inventāra iegādei, nosakot nevis konkrētu summu, bet procentuālā apmērā, piesaistot valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēram.
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	Ministru kabineta 2018.gada 26.jūnija noteikumos Nr.354 „Audžuģimenes noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr.354) 78.punktā ietverts deleģējums pašvaldībai noteikt izmaksājamo no tās budžeta līdzekļiem pabalsta apmēru bērna uzturam, kas mēnesī nedrīkst būt mazāks par divkāršu Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam, t.i., <i>215 euro</i> mēnesī bērnam līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai un <i>258 euro</i> mēnesī no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecumam, kā arī pabalsta apmēru apgērba un mīkstā inventāra iegādei audžuģimenei, ar kuru pašvaldība ir noslēgusi līgumu. Saskaņā ar Noteikumiem Nr.2 Sociālais dienests 2023.gadā 7 audžuģimenēm ir izmaksājis pabalstos: bērna uzturēšanai – <i>22'300 euro</i> ; apgērba un mīkstā inventāra iegādei – <i>700 euro</i> . Tā kā Pašvaldība, izvērtējot savas finansiālās iespējas, no saviem līdzekļiem var noteikt arī lielāku līdzekļu apmēru bērna uzturam, ar Saistošo noteikumu stāšanos spēkā pabalsta uzturam audžuģimenē ievietota bērna uzturēšanai apmērs – 35% apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas par bērnu vecumā līdz septiņu gadu sasniegšanai un 45% apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas par bērnu vecumā no septiņiem gadiem līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai. Savukārt pabalsta bērna apgērba un mīkstā inventāra iegādei apmērs – 20% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas. Ievērojot, ka Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu” 2.punktā noteiktā minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir <i>700 euro</i> , un piemērojot Saistošos noteikumus, pabalsta apmērs: bērna uzturam līdz 7 gadiem – <i>245 euro</i> (iepriekš <i>215 euro</i>); bērna vecumā no 7 līdz 18 gadu vecumam uzturam – <i>315 euro</i> (iepriekš <i>258 euro</i>); apgērba un mīkstā inventāra iegādei – <i>140 euro</i> (iepriekš <i>100 euro</i>). Pašvaldības 2024.gada budžetā šim mērķim plānots izlietot <i>3000 euro</i> vairāk salīdzinājumā ar 2023.gadu, lai Sociālais dienests nodrošinātu pabalstu izmaksāšanu par 6 audžuģimenēs ievietotiem bērniem. Izņemot minēto izdevumu pieaugumu, cita fiskālā ietekme uz budžetu nav prognozējama.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	Vērtējot Saistošo noteikumu ietekmi sociālās ietekmes jomā, norādāms, ka regulējums ir vērsts uz bērnu, kuri ar Ventspils novada bāriņtiesas (turpmāk – Bāriņtiesa) lēmumu ievietoti audžuģimenēs, pamatvajadzību apmierināšanu, un tā tiešais mērķis ir sekmēt bez vecāku gādības palikušu bērnu audzināšanu ģimeniskā vidē un veicināt bērnu pilnvērtīgai attīstībai nepieciešamās labklājības līmeņa nodrošināšanu, sniedzot materiālu atbalstu audžuģimenēm nevis līdzšinējā apjomā, bet palielinot atbilstoši finansiālajām iespējām un paredzot pabalsta apmēra patstāvīgu pieaugumu gadījumā, kad mainās valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmērs. Ietekme uz vidi, konkurenci, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā – nav attiecināms.
4. Ietekme uz administratīvajām	Administratīvo procedūru veidu, īstenošanas kārtības vai kapacitātes izmaiņas sagatavotajā tiesību akta projektā nav paredzētas. Lēmumu

procedūrām un to izmaksām	par bērna ievietošanu audžuģimenē pieņem Bāriņtiesa, pēc kura paziņošanas Sociālais dienests noslēdz līgumu par bērna ievietošanu audžuģimenē. Saistošajos noteikumos paredzētajā terminā pabalstu aprēķināšanu un izmaksāšanu no Pašvaldības piešķirtajiem līdzekļiem nodrošina Sociālais dienests, veicot pārskatījumu audžuģimenes vecāka, ar kuru noslēgts līgums, norādītajā kredītiestādes kontā vai pasta norēķinu sistēmas kontā. Līdz ar to normatīvā akta izdošana nerada papildus administratīvo procedūru izmaksas vai kārtējā saimnieciskā gadā tam iedalīto finanšu līdzekļu apjoma samazinājumu.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Saistošajiem noteikumiem nav ietekmes uz Pašvaldības kompetencē ietilpstoto funkciju izpildi. Jaunu institūciju izveide un jau esošo likvidācija vai reorganizācija vai to kompetences paplašināšana nav nepieciešama. Pašvaldības darbiniekiem, tai skaitā Sociālā dienesta iestādē nodarbinātajiem, amata aprakstos vai iekšējos normatīvos aktos paredzēto pienākumu apjoms saglabājas nemainīgs, līdz ar ko nav risināms jautājums par papildus cilvēkresursiem šā tiesību akta, ar kuriem būtībā grožīts vienīgi audžuģimenēm piešķiramo pabalstu apmērs brīvprātīgo iniciatīvu tiesību realizēšanas ietvaros, piemērošanai.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Pašvaldības pakļautībā esošā institūcija, kas īsteno Saistošos noteikumus un atbildīga par to izpildes organizēšanu, ir Sociālais dienests (adrese: Lielā iela 2A, Piltene, LV-3620; oficiālā elektroniskā adrese: soc.dienests@ventsplsnnd.lv), kas – darbojoties atbilstoši Ventspils novada domes apstiprinātajā iestādes nolikumā noteiktajai kompetencei – nodrošinās attiecīgo funkciju un pārvaldes uzdevumu veikšanas nepārtrauktību, zaudējot spēku Noteikumiem Nr.2. Pārējā informācija par izpildes nodrošināšanas kārtību iekļauta paskaidrojuma raksta 4. sadaļā.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Pašvaldība publisko tiesību jomā īsteno autonomo kompetenci — autonomās funkcijas, pie kādām pieskaitāma bērnu tiesību un interešu aizsardzība, un uzdoto kompetenci — deleģētos pārvaldes uzdevumus, kā arī brīvprātīgās iniciatīvas (Pašvaldību likuma 3.panta otrā daļa un 5.pants). Pašvaldība ir tiesīga lemt par to izpildes kārtību, ciktāl to neaprobežo Pašvaldību likums u.c. darbību reglamentējošie normatīvie akti. Vienlaikus Pašvaldību likumā noteikts, ka pašvaldību finanšu līdzekļi ir izmantojami administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs, t.sk. nodrošinot līdzsvarotu pašvaldības pakalpojumu pieejamību. Pašvaldība, darbojoties piešķirtā pilnvarojuma un rīcības brīvības ietvaros, Saistošos noteikumus ir izstrādājusi ne vien nodrošinot likumos un Ministru kabineta noteikumos noteikto valsts pārvaldes uzdevumus izpildi, bet arī īstenojot brīvprātīgās iniciatīvas, proti, izraudzījusies tiesisku līdzekli – ārējā normatīvā akta izdošanu, lai regulētu pabalstu bērnu audžuģimenēm izmaksāšanu no saviem līdzekļiem. To apmērs noteikts, izvērtējot budžeta iespējas un samērīgumu salīdzinājumā ar izdevumiem, kas nepieciešami vienlaicīgai pārējo funkciju un citu uzdevumu veikšanai, lai nodrošinātu līdzsvarotu, efektīvu un ilgtspējīgu pašvaldības pakalpojumu pieejamību visiem iedzīvotajiem Ventspils novada administratīvajā teritorijā. Tādējādi Saistošo noteikumu izdošanas pilnvarojums ne vien izriet no Pašvaldību likuma un MK noteikumu Nr.354 tiesību normās ietvertā deleģējuma, bet ar to pieņemšana panāktais ieguvums – atbalsts audžuģimenēm par bērniem, kuri ar Bāriņtiesas lēmumu ievietoti audžuģimenē, un kurai ar Sociālo dienestu

	ir noslēgts līgums par bērna ievietošanu audžuģimenē – atbilst hierarhiski augstāka juridiska spēka normatīvo aktu principiem par publiskas personas finanšu resursu izlietojumu, un ar citiem alternatīviem tiesiskiem instrumentiem to mērķis nav sasniedzams.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	Sabiedrības viedokļa noskaidrošana par sagatavoto tiesību aktu veikta atbilstoši Pašvaldību likuma 46.panta trešās daļas prasībām, publicējot Noteikumu projektu un tam pievienoto paskaidrojuma rakstu Pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.ventspilsnovads.lv (<i>Par mums → Dome → Saistošo noteikumu projekti</i>), sniedzot iespēju ikvienai privātpersonai rakstveidā vai elektroniskā formā iesniegt savus priekšlikumus, iebildumus un komentārus. Atzinums par sabiedrības līdzdarbības rezultātā izteikto viedokļu izvērtējumu sagatavojams pēc Noteikumu projekta publicēšanas laika periodā no 2024.gada 26.aprīla līdz 2024.gada 10.maijam un iekļaujams paskaidrojuma rakstā. Šajā termiņā viedokļi vai priekšlikumi par Saistošo noteikumu projektu nav saņemti.

Ventspils novada domes priekšsēdētājs

A.Mucenieks